

Tutu Nì Tiaa San Pablo nùu Nèhivì xí Dios Ndoó Ñuu Filipos

¹ Yùhù nduí Pablo, te compañeruì yohó nduú Timoteo. Nèhivì xinúcuáchí nùu Jesucristu nduú-nsí. Te tiaá-nsí tutu yohó nùu nsidaa mii-nsiá nèhivì xí Jesucristu ndoó ñuu Filipos, xínduu-nsia ana idónuu, xì stná ana xinúcuáchí, xì nsidaa gá stná mii-nsiá nèhivì dava ga ndoó nùu-yá.

² Contentu ni cúndóó-nsiá quida Yua-nda Dios xì Stoho-ndà Jesucristu, te cuàhà gá gracia xi-ya ni cúcúmí-nsiá.

Ñà-nduá nì xicàn tàhvi Pablo nùu Dios ñà-quida-ya sàhà nècuàchì xiníndísá

³ Yùhù, na cada nsinúú inì mii-nsiá, naquímànì Dios sàhà-nsiá.

⁴ Te cuàhà gá cudí stná inì na cada xicàn tàhvi sàhà-nsiá nùu-yá,

⁵ vèchi nsinúú inì nansa quidá-nsiá chindéé stná-nsiá ñà-cuítìà razón vaha xi-ya, nacua quidá yùhù. Te ináhí iin-ni sàni chindee stná-nsiá ducán ndè quivì nì xinitnàhí xì-nsiá xì ndè vichi.

⁶ (Ñàyùcànduá, nàhà xicà) iin obra ndiaha nduá sàni quesaha-yá quidá-yá ini anima-nsiá, te ináhí iin-ni icúmí-yá quida-ya ducán dècuèndè sàà quivì (naxicocuín) Jesucristu.

⁷ Te divi ducán ndiá ìqué cunihnu inì sàhà-nsiá, vèchi màni cuàhà-nsiá nùu, te iin-ni níhitàhvi

stná-nsià gracia (xi Dios) nahi yùhù. Vàchi cunaha-nsiá, mate yohó ié` ndiadí` vehecàa, doco sáhatahvì stná-yà yùhù gracia, te iin-ni icúmí` nihítáhvì gué` ducán, mate (dacúhùn-te yùhù nùù juez), doco siempre icúmí` càhàn nihni sàhà razón ndiaha xí-yá ñà-nduá` palabra ndàcuisì.

⁸ Te mii-yá, ináhá-yâ ñà-cuàhà guá` nsinúú` inì nsidaa-nsiá, nacua quidá` stná Jesucristu xì-ndà, cuàhà gá` cuú` ini-yà sàhà-ndà.

⁹ Ñàyùcànduá, yùhù xícàn` tàhvì nùù-yá ñà-chicá` más` nì sàà-nsià cucuu stnahá` ini-nsià sàhà-nsiá, te iin-ni nì sàà stná-nsià cundaà` inì-nsia índù` chuun nduú` ñà-ìá` vì, te índù` chuun có-ìá` vì.

¹⁰ Nú` ducán, dandu mà` úhì` cudì` ini-nsià quida-nsia cuisì` ñà-chicá` ndiaha, te cunihnu` ì` ini-nsià` dècuèndè` quìvì` naxicocuín-yà, mà` cóó` gá` nì-iin` falta` xi-nsia.

¹¹ Te mii-yá, icúmí-yâ` chindee-yándô` ñà-quida vì-ndà` ducán, dandu chicá` cuàhà` ñà-vàha` xì-nda` quee, te chicá` cuàhà` naquimanì` stná-ndàyá, te quee` ga` más` tnùñuhu` xí-yá.

Cuàhà` gá` ñà-ndiaha` xí` Jesucristu` nihì-ndà` nú` nì` cúnchícùn` vì-ndàyá` vida` xì-nda` ñuhìvì` yohó`

¹² Ñánì, cuní` cundaà` ini-nsià` sàhà` ñà-nduá` yáhi` yohó, vàchi` divi` sàhà` ñà-nduá` sàni` cuu` xí, ñàyùcànduá` chicá` más` sàni` xitià` razón` ndiaha` xí-yá` inicutu.

¹³ Dècuèndè` nsidaa` nèhivì` ndoó` vehechuún` cahnú, xì` nsidaa` stná` soldadu, sàni` cundaà` ini-nè` ñà-divi` sàhà` Cristu` ndiadí`.

¹⁴ Te` cuàhà` gá` stná` ñani-ndà` nchícùn` xì` Stoho-ndà` Señor, sà-sàha` stná-nè` valor` vichi, vàchi` sàni` xini-nè` (nansa` quidé` mate) ndiadí` vehecàa

yohó, te sàháyùcàndùá vichi có-yûhî gà-nè càhàn vate-né palabra xi-ya.

¹⁵ Yùhù ináhî nansa quidá dava nèhivì cáhàn sàhà Cristu, cuisì quidá-né ducán ñà-cúmbìdia ini-nè, vàchi có-ndôo ini-nè xì (ñà-ndùá cachí). Doco dava-ne, cóó, quidá ví ndisa-ne, vàchi sàhà ñà-ìá vaha voluntad xi-ne, ñàyùcàndùá cáhàn-nè sàhà Cristu.

¹⁶ Doco nècuàchì có-quidá ví ma, sàhà-ñá interesadu gà-nè, ñàyùcàndùá cáhàn-nè sàhà-yá, có-ndùá sàhà ñà-quidá ví ndisa-ne, cóó; cuisì cuní-nè ñà-chicá màsà yáha vahi vehecàa yohó.

¹⁷ Doco tucu quidá nèhivì quidá ví ndisa ma, cuú ndisa ini-nè (sàhí) na cáhàn-nè sàhà-yá, vàchi ináhá-né iin-ni nihnú stná inì càhìn razón ndiaha xí-yá nicanicuahàn.

¹⁸ Pues vichi ¿nansa cachi-ndà sàhà nsidaájàn? Pues yùhù cachí ñà-có-quidámà, a dananí uun-ne, te ò cáhàn sahnú-né, ndéni modo nì cui, doco xítia palabra sàhà Cristu, te ñà-jaàn nduá cudî inì sàhà-xí. Te chicá más icúmî cudîi gá inì después.

¹⁹ Vàchi ináhî, icúmí chuun jaàn quee víá sàhí, vàchi xícàn tàhvì-nsiá sàhí, te chindéé stná Espíritu ìì xí Jesucristu.

²⁰ Yùhù nicanicuahàn nacání inì còtó guide iin ñà-cui nducahin sàhà-xí. (Có-cuní guide ducán); iin-ni cuní guide nacua siempre quidé, divi ñà-cáhàn vatí sàhà-yá. Iin-ni cuní quida viì áma queé más gà tnũñuhu xí Cristu a ducán ni cui sàhà-yá, te ò cutiacu guè ñuhiví yohó.

²¹ Vàchi nú itiacù-ve, dandu puru (ñà-taví más gà tnũñuhu) xí mii-yá cundua. Te ò nú ni sài cui stnáì (sàhájàn), dandu chicá ndiaha quee stnámà.

22 Doco nú ni coó gué` ñuhíví yohó, vihi-ni quida gué más gà obra xi-ya. Ñàyùcàndùá, có-ináhî Ìndù-ñá chicá nsiha cuu xí,

23 vâchi ndúì chuun jaàn ndiaha gá iá`, te ùhì nacàxin-ñà. Iañ nduá ñà-nú ni cúì cùhìn coi nùù Cristu; te cuàhà gá nihnú stná inì ñà-jaàn, vâchi chicá ndiaha queamà cahín.

24 Daaní, ingà nduú ñà-nú ni náníhìtáhvi gué` ñuhíví. Ñà-jaàn ndisa chicá cunduu ñà-vàha xi mii-nsiá,

25 ináhî. Ñàyùcàndùá, sàni cundaà inì, icúmî coo chii gué` ñuhíví yohó sàhà-ñá cutnahí xì-nsiá, te chindee gué` mii-nsiá ñà-chicá cunindisá víi-nsiáyà, te cudìi gá inì-nsia sàhà-yá.

26 Te cuàhà gá icúmí stná-nsia naquimanì-nsiáyà sàhí na sàà tui ndé ndoó-nsiá, te cutnahá túi xì-nsiá.

27 Mii-nsiá, sà-xínduu-nsia nècuàchì nchícùn xì palabra ndiaha xí Cristu. Ñàyùcàndùá, xiñuhu quida-nsia cuisì ñà-íá vìi nacua cachí palabra mà, a ducán ni sái nàcòtì-nsià, te ò màsà sái, có-quidá, ndéni modo nì cui, cunî cunitnùhi sàhà-nsiá iin razón vâha ñà-iin-ni nchícùn ì-nsiá ichì víi, te iin-ni anima icúmí stná-nsià. Cuní cunitnùhi sàhà-nsiá ñà-iin-ni nihnú vâha inì-nsia, te sáhandee stná inì-nsia xiníndísâ víi-nsiá razón ndiaha xí-yá.

28 Te nècuàchì xiní ùhì xì-nsiá, màsà cuáha-nsia dayúhî-nè mii-nsiá ni-iyuhu. Te ñà-có-yúhî-nsià mà, divi cundua seña nùù-né ñà-mii-né icúmí-né sàà-nè ndañuhu-né. Doco nùù ndohó, còó, seña cunduumà ñà-icúmí càcu anima-ndà nùù Dios.

29 Vâchi cunaha-nsiá, màdì cuisì ñà-cunindisa-nda Cristu nduá nì chitnùní ini-yà

quida-nda. Còó, vâchi sâhà gracia xi-ya sàni chitnùní stná ini-yà ñà-ndoho stná-ndà sâhà-yá.

³⁰ Te sàni xini-nsiá, divi ducán nì cuu xi yùhù antes; cuàhà gá nì ndohi, te ndè vichi ndohó îí (sâhà-yá), ináhá-nsiâ.

2

Nansa nì nacoó chii Jesucristu gloria xi-ya, doco después nì nanihì-yá más gà tñũñuhu xí-yá nì quida Yua-nda Dios

¹ Ináhá-ndá, sâhà Cristu cuní-ndà quida vii-ndà; te sâhà-ñá màni stná-ndà nùù-yá ducán, ñàyùcàndùá sâhandee ini-ndà nchícùn vii-ndâyá. Te (ináhá stná-ndà) cutnâhá Espíritu Ìì xì-ndà ndoo-nda ñuhiví, te cuhí stnahá stná ini-ndà.

² (Pues sâhà nsidaájân, cuní cuacundahví nùù nsidaa-nsiá) ñà-nì quidá-nsiá iin ñà-dacúdfi ini xì: cuní ñà-iin-ni cunihnu ini nsidaa-nsiá. Cuní ñà-iin-ni cucuu stnahá ini-nsiá sâhà-nsiá, na ian iin-ni anima xì iin-ni sâxìnítnùní icúmí-nsiâ.

³ Màsà quidá-nsiá nì-iñâha sâhà cuisì interés; còó. Ni màsà cútúxí ini ni-iin-nsia ñà-mii-nsiá nduú-nsiá mii-nsiá, te quida-nsia iñâha. Còó. Chicá vâha cunihnu ndahvi ini-ndà; iin iin-nda ni cúníhnú ini-ndà ñà-chicá ndiaá ñanìtnaha-nda nùù mii-nda.

⁴ Ni màdì gá cuisì chuun xi mii-nda cunsìhi ini-ndà quida-nda; còó. Xiñuhu nacani stná ini-ndà sâhà ñà-ndùá cuní ñanìtnaha-nda.

⁵ Ni cúcúmí-ndá iin sâxìnítnùní nahi ñà-ìcúmí Jesucristu,

⁶ vâchi mate Dios nduú-yá, doco cóni nácání ini-yà ñà-chicá ndiaá nduá ñà-ndùdává-yá xì Yuandiáhá-yâ; còó.

⁷ Ñàyùcàndùá, nì nacoo-ya (nsidaa tnùñuhu ma), te nì nanduu-ya na iin (tiàa ñuhìví yohó; na iin) ana xinúcuáchí uun, ducán nì nanduu-ya.

⁸ Te sàhà ñà-jaàn nì nàcùnihu ndahvi stná ini-yà, nì inini-ya nsidaa ñà-ndùá nì ndacu nuù-yá quida-ya, dandu nì xihì-yà, dècuèndè nchìca iin cruz nì sàcùtuu-ya.

⁹ Ñàyùcàndùá, vichi sàni nanihì-yá chicá cuàhà tnùñuhu ndiaha xí-yá nì quida Yua-nda Dios; te chicá ndiaá quìvì-yá nùù quìvì nsidanicuú gá nèhivì.

¹⁰ Sàhà ñà-jaàn (icúmí sàà iin quìvì) ndacùcahan vate xi quìvì-yá Jesús, dandu icúmí nsidanicuú nèhivì nàcùtasisi-né (nùù-yá), nsidaa nèhivì ñuhìví yohó, xì nsidaa stná ana ndoó ansivi xi tìxi ñuhù,

¹¹ nsidaa-né icúmí-nè nacuni-nè mii-yá, te cachi vate-né ñà-divi Stoho-ndà Señor nduú-yá, dandu chicá más icúmí quee tnùñuhu xí Yuandiaha-yá Dios.

¹² Ñàyùcàndùá cuní cunini-nsia ñà-ndùá cachí xì-nsiá mate xica ié` nùù-nsiá, ñani mànì. Na nìsa ìè ndé ndoó-nsiá nìsa inini viì-nsiá yùhù; doco vichi chicá más cuní cunini-nsia, te quida viì-nsiá lucha ñà-càcu-nsia (nùù chuun có-ìá viì yucán), vèchi nú iin-ni ni cúníhnú ndahvi ini-nsiá, te cahvi víi-nsiá mii-yá, dandu vātùni càcu-nsia.

¹³ Vèchi Dios nduú ana datnúù xì ini-ndà ñà-quida-nda ñà-ndùá cuní-yà, te chindéé stná-yàndó ñà-quida ndisa-nda cumplir nsidaámà.

Nicanicuahàn ni cúndóó mànì-ndà

¹⁴ Màsà cúndóó-nsiá daquéé cuàchi tnahá-nsiá, te náâ stnahá-nsiá sàhà ñà-ndùá quidá-nsiá.

¹⁵ Còò; iin-ni ni cúndóó mánì-nsiá sàhà-ñá màsà cuídá cuàchi-nsia, vàchi ducán nduá ndiá ìcà quida ana nduú ndisa dèhe Dios; vàchi ndoó îi-ndà ñuhiví yohó, te cuàhà ñanìtnaha-nda, malu-nè, có-nìhnú víi ini-nè. Ñàyùcànduá, màsà quídá-ndá ni-iin ñà-có-íá viì, vàchi ndohó nduú ana datnúù Dios sàxìnítnùnì-xi sàhà-ñá cundehè nèhivì ñuhiví ichì váha.

¹⁶ Sàhà ñà-jaàn iin-ni ni cúncícùn-nsiá palabra cáhàn sàhà vida ndiaha, vàchi nú ducán, dandu na quivì (naxicocuîn) Jesucristu, vátùni cudìi cuáhà inì ñà-màdì uun-ni ni queé nsidaa ñà-nduá nì ndoho güé` na ní quide chuun ìì xí-yá (ndé ndoó-nsiá).

¹⁷ Ináhî xiníndísâ víi-nsiá vichi, te ñà-jaàn nduú na iin chuun ndiaha quídá-nsiá nùù-yá, na iin ofrenda dócò-nsiá nùù-yá. Te yùhù, nú ni sái cui stnáì (sàhà-yá), dandu nahi inga ofrenda sáhatahvì gá-nsiâyà cunduu stná ñà-jaàn. Te cachí yùhù vátùni íájàn, vàchi cudìi stná inì sàhà-ñá. Ndè stná mii-nsiá, vátùni cudìi stná inì-nsia sàhà-ñá.

¹⁸ Te divi ducán cunî quida-nsia.

Timoteo xì Epafrodito

¹⁹ Nú ni cúndéhe ndahví Stoho-ndà Jesús, yàchì icúmî techuín Timoteo sàà-nè ndé ndoó-nsiá, dandu (na nsiaa tu-ne), vátùni nacunitnùhu stnáì nansa yáha-nsia jaàn, dandu ndòò vaha inì sàhà-nsiá.

²⁰ Te divi Timoteo nduú ana cuàhìn techuín sàà, vàchi ndé ié` yohó, còò cá ana nahi mii-né, còò cá inga ana cúú ndisa inì-xi sàhà-nsiá nahi mii-né.

21 Vàchi nsidaa gá nèhivì, cuisì chuun xi mii-né nsíhi ini-nè, có-nàndúcú-nê (nansa nducuahà) chuun ìì xí Jesucristu.

22 Doco sà-ínáhá-nsiâ Timoteo, ñà-vàha ndisa-ne; te ináhá stnâ-nsiâ cutnâhâ-nsí nì xicanuu-nsi cachítnùhu-nsi razón ndiaha xí-yá, nacua chindéé iin dèhe ana nduú yua-né, ducán nì quida Timoteo.

23 Ñàyùcàndùá, divi-ne cuní techuín sàà ndé ndoó-nsiá nú sàni cundaà inì nansa cuàhàn coo xí.

24 Doco cahví xí Stoho-ndà Señor ñà-yàchì quee stnái libre yohó, te sàà stnái.

25 Doco vichi tuxí inì chicá vaha techuín Epafrodito nasaa-nè. Cunaha-nsiá, na iin ñani mií nduú-né, vachi iin-ni quidá-nsí chuun ìì xí Capitán ndiaha xi-nda. Te divi nduú ana nì techuín stná mii-nsiá ñà-cunihi-ne ñà-ndùá xiñuhu nú quixi.

26 Te vichi cuàhà gá cuní-nè cuni tu-ne mii-nsiá. Te cuhúún gá stná ini-nè, vachi ináhá-nê sàni xinitnùhu-nsia ñà-nì quicuehè-nè.

27 Te ndisa, cuèhè dana nì sandua, cuàhàn-nè cui-nè nì cùí, doco nì indehè ndahví Dios-nè, (còni xíhì-nè). Te màdi cúisi mii-né nì níhítáhvi ducán; còó, vachi dècuèndè stná yùhù nì níhítáhvi sàhà-ñá nì nduvàha-ne, te vichi mà cóó gué`tnùnsí ini.

28 Ñàyùcàndùá, chicá cuní naquihin-ne ichì nasaa-nè sàhà-ñá cudìi gá stná ini mii-nsiá. Te nú ducán, dandu yùhù stná, chicá mà cóó gué`tnùnsí ini.

29 Daaní, nú sàni nasaa tu-ne, dandu xiñuhu cudìi ini-nsiá sàhà-né, te quidañuhu-nsiánè nacua ndiá ìcà-ndà quida-nda xi nsidaa ñani-ndà iin-ni (xinúcuáchí víi) stná nù Stoho-ndà Señor.

³⁰ Vàchi mii-né, sàhà chuun ìì xí Cristu cuàhàn-nè cui-nè nì cùì; nì cónì ndúlócô-nè sàhámà, cuisì-ní cuní-nè quida ndisa-ne cumplir chuun (nì nìhì-né) ñà-chindee-né yùhù, vàchi mii-nsiá, mà cùì quida-nsia ñà-jaàn (ñà-xica ndoó-nsiá).

3

Ñà-ndiàá ndisa sàhà ñà-ndee vaha-nda nùù Dios

¹ Iá inga iñàha cuní cachì xi-nsiá, ñàni: nìcanicuahàn xiñuhu cudìì ini-ndà ñà-ndòò-ndà nùù Stoho-ndà Señor. Te nú divi palabra jaàn sàni tiai nùù-nsiá antes, có-quidámà, vàchi iin palabra chindee ndisa xi-nsiá nduá, te yùhù, có-cùñáñi natiaia.

² Cuidadu cundoo-nsia sàhà nèhivì malu chináhá xì ley chicuéhè, vàchi nècuàchì quidá ducán, nihnú sìquini ini-nè na iin quisì. Te caquin stná-nsiá cuidadu sàhà nèhivì (cuní màcùtuu seña xi raza Judea ìcà nèhivì), vàchi cutu ñà-dànácuéhè-nè nècuàchimà queájàn.

³ Vàchi ndohó nduú nèhivì icúmí ndisa xi seña mà, doco ini anima-ndà iá, vàchi anima-ndà nduú ndé cahvi-nda Dios. Cuisì Jesucristu cudìì ini-ndà sàhà-xí, có-tùxí ini-ndà cui cundiaa inga iñàha quida-nda,

⁴ mate yùhù, vihini cunihnu inì ndiáá stnài, te chindeámà yùhù (nùù Dios). Cunaha-nsiá, nú cuisì descendencia xi-nda, te ò obra xi-nda nì cundiaá nùù-yá nì cùì, dandu cuisì yùhù chicá cundiaa.

⁵ Vàchi na ní tùinuí ñuhiví, nì sàcùtuu stná seña mà ìqué tìxi ùnà quivì (nacula cachí ley). Iin nècuàchì raza Israel nduú stnài, vàchi descendencia xi dèhe Israel nani Benjamín nduí, te cáhàn stnài dàhàn hebreu nahi yuadíhí. Daaní, iin

nècuàchì fariseu nduú stnàì, te nacua (chívàha fuerte) nècuàchìmà ley sàhana, ducán nìsa quida stnàì.

⁶ Yáha ga nìsa xinindisé (ley mà), te ñàyùcàndùá nìsa quida quini güé` xì nèhivì cahvi xi Jesús. Nsi-daa ley sàhana ma nìsa chivàhi; còò falta nì quidé dìquì ley mà.

⁷ Ñàyùcàndùá, vètùni cundiaa nsidaámà (nùù Dios) nì cahín. Doco còó, vèchi na ní sàì nì cundaà inì sàhà Cristu, dandu nì sàhìhì stnà inì ñà-ni-iyuhu có-ndiàá nsidaa ñà-ndùá nìsa quide mà.

⁸ Te vichi nihnú inì vètùni ndañuhu nsidanicuú fama xi mà ñà-sà-ínáhî Stoho-ndà Jesucristu vichi, te yáha ga ndiaha ñà-jaàn. Doco nsidaa ñà-ndùá nìsa cahvi xí antes, ndevàha iñàha nduá nùì vichi, còò cá chuan nùì. Ducán nihnú inì sàhà-ñá ni níhìtáhví` cutnahí xì-yà nicanicuahàn,

⁹ te ndahà mii-yá coi. Doco màdì sàhà obra xi mií icúmî ndee vahi nùù-yá, còó, vèchi cuisì nùù ley sàhana ndiaá obra mà. Te vichi único ñà-ndiàá ndisa nduú ñà-cunindisa-ndayá, dandísá vètùni ndee vaha-nda nùù Yuamáni-yá, vèchi xiníndísá-ndáyâ.

¹⁰ Ñà-jaàn nduá quidé vichi sàhà-ñá cui sàì cunaha váha ndise mii-yá, te cucumi stnàì poder ndiaha xí-yá, vèchi divi sàhà poder ndiaha ma nì nihì-yá nì natiacu-yà. Daaní, dispuestu iá stnàì ndohi nahi mii-yá, te cunihnu stnà inì nì xihì stnàì na ian nì xihì-yà,

¹¹ áma níhìtáhví` natiacu stnàì.

Xiñuhu cuàhandee ndisa ini-ndà áma níhìndèè-ndà cunduu-nda nèhivì vaha ndisa

¹² Tàñáha ga sàì cunduu ndise iin nèhivì nacua cuní Jesucristu cundui. Tàñáha ga sàì cundui iin ana còò ndisa falta xi; còó. Cuisì iin-ni nchícuìn mii-yá, áma ducán nihindéí cundui iin nèhivì vaha ndisa nacua nihnú ini-yà cundui na ní cana-ya yùhù.

¹³ Ináhî tàñáha ga sàì cundui nacua icúmî cundui después; còó, ñánì. Doco iá ndisa iin ñà-nduá quidé: quidé lucha nandòdó dahuin nsi-daa ñà-nduá sàni yaha, te sáhandee cahnú inì, áma níhí (chicá quida viì) quivì vaxi xi-nda.

¹⁴ Na ian quidá tècuachi dadavástnâhâ carrera, ducán quidé, iin-ni nchícuìn ichì cuàhìn, divi ichì mii-yá iá ansivi; dandu quivì nsihi (vida xi), nihnú inì nihì stnâi iin ñà-vaha ndiaha nùu-yá, vâchi divi sâhâjàn nduá nì cana Dios ndohó ñà-cunchicùn-ndà Jesucristu.

¹⁵ Ñâyùcànduá, nsidaa ndohó ana xiníndísâ vaha, xiñuhu cunihnu ini-ndà nacua sàni cachì jaàn. Te nú tucu nacání ini-nsià sâhâ iñàha, dandu icúmî Dios datnúù-yà sâxínítnùnì-nsià sâhâmà.

¹⁶ Doco nsidaa ñà-nduá sàni sâà-ndà nì cundaà vaha ini-ndà, divi ñà-jaàn nduá xiñuhu cunchicùn ndisa-nda.

¹⁷ Ñánì, nacua quidá yùhù, ducán cunî quida stná mii-nsiá. Te sà-ínáhâ-nsiâ nansa quidá-nsí, ñâyùcànduá, cundehè-nsiá ana quidá víi stná nahi nsiùhù, te ducání quida stná mii-nsiá.

¹⁸ Vâchi ndoó cuáhà ana có-quidá víi. Cuáhà xichi sàni càhìn xì-nsiá sâhâ nècuàchìmà, te vichi tucu tu dansínuu inì mii-nsiá sâhâ-né, dècuèndè sacú stnâi sâhâmà. Vâchi quidé cuenta na ian xiní ùhì nècuàchìmà (palabra nacání nansa nì xihì)

Cristu nchìca cruz (sàhà-ndà).

¹⁹ Doco fin icúmí-nê nduú ñà-ndañuhu dahuun-ne, vàchi còò ndisa Dios nùù-né, cuisì ñà-nduá xího mii-né nduá ndulócô-nè sàhà-xí, te tuxí ini-nè ñà-sàhà chuun sìquini quidá guá-nèmà icúmí quee tnùñuhu xí-né, vàchi cuisì ñuhìví yohó-ní nduá nihnú ini-nè.

²⁰ Doco ndohó, còó. Ansivi nduú ñuu-ndà, te dècuèndè yucán icúmí nuu ana dacácu xi-nda, divi nduú Stoho-ndà Jesucristu. Ñàyùcànduá, vichi ndiatú cuéyàà-ndà sàà quìvì naxicocuñn-yà,

²¹ dandu nadama-ya iquìcúñú icúmí-ndá vichi, vàchi ñà-débil nduá, doco na sàà quìvì yucán, icúmíá dâma stná nahi cuerpu ndiaha mii-yá. Te mà úhì quida-ya ñà-jaàn, vàchi cahnú poder xi-ya, vètùni cundee-yá nùù nsidanicuú iñàha, te cusahnú-yá.

4

¹ Pues sàhà nsidaájàn iin-ni ni cúníhnú vaha ini-ndà Stoho-ndà Señor.

Xiñuhu nàcùndoo vaha-nda xi ñanìtnaha-nda

Cunaha-nsiá, màni gá-nsiá nùí, ñàni; cuàhà gá nsinúú inì mii-nsiá, te cudí stná inì sàhà-nsiá. Na iin ñà-vàha-xi xínduu-nsia nùí, vàchi cuú ndisa inì sàhà-nsiá.

² Te yùhù, sacúndáhvî nùù Evodia xì nùù Síntique ñà-nì nàcùndoo vaha-ne, vàchi iin-ni Stoho-ndà Señor càhvì-ndà.

³ Daaní, stná mii-ní nècuàchè nduú compañeru màni jaàn, sacúndáhvî stnáì nùù-ní ñà-chindee-ní nècuàchè ñahà jaàn, vàchi cuàhà gá nì chindee stná-nè yùhù; iin-ni nì xìcanuu nsidaa-nda nì dàcuítia-ndà razón ndiaha xí-yá, ndohó, xì mii-né,

xì stná Clemente, xì dava ga stná compañerui ndoó jaàn. Nsidaa-nsiá, sàni nacàva stná quivì-nsiá nùu tutu xi vida ndiaha.

*Màsà nácání ini-ndà, vèchi icúmí Jesús naxic-
ocuûn-yà*

⁴ Nicanicuahàn xiñuhu cudii ini-ndà ñà-ndòò-ndà nùu Stoho-ndà Señor. Tucutu cachí xì-nsiá, ni cúdí cuáhà ini-ndà sàhà-yá.

⁵ Màmni gá ni quida-nda xi nsidanicuú nèhivì, te (nsinuu stná ini-ndà) ñà-sà-ítúú Stoho-ndà Señor naxicocuûn-yà.

⁶ Màsà nácání ini-ndà sàhà ni-iñàha; còó. Nsidaa ñà-ndúá yáha-nda, ni cáhàn-ndà xì Dios sàhá. Ni cécàn tàhvì-ndà nùu-yá, te naquimanì stná-ndàyá.

⁷ Dandu seguru sàà-ndà cunihnu dadí ndiaha ini-ndà quida-ya, te mà yúhí gà-ndà, ni mà ndúlócò gà stná-ndà, vèchi ndiaha gá chindéé Jesucristu, mate có-sàà-ndà mànihi ini-ndà nansa quidá-yá, te ndañuhu ñà-yúhí-ndà.

Ndiá ìcà-ndà nacani ù ini-ndà

⁸ Ultimo ñà-ndúá cachí xì-nsiá nduá yohó: cuidadu ni cúndóó-nsiá sàhà ñà-ndúá nihnú ini-nsià. Cuisi-ní ñà-ndúú ñà-ndácuìsì ni cúnihnú ini-ndà, ñàni; cuisi-ní ñà-íá tnùñuhu-xí, xì ñà-íá vii, xì ñà-ndúú chuun sahnú ò chuun ndiaha, nsidaájàn vètùni nacani ini-ndà sàhà-xí. Vèchi nú íá tnùñuhu víi xán, te ò íá stná fama xan ñà-ndúá iin chuun vèha, dandu vètùni cunihnu vèha ini-ndàñá.

⁹ Ni quidá ndisa-nsia cumplir nsidaa ñà-ndúá nì chinahì mii-nsiá na ní dàcuàhí-nsià, vèchi nì xini stná-nsià nansa íá modo xi, te nì inini stná-nsià ñà-ndúá nì cachì xì-nsiá. Pues nsidaájàn xiñuhu quida ndisa-nsia cumplir, dandu vètùni cundoo

vàha-nsia xì Dios; te cunaha-nsiá, cuàhà gá cuní-yà cundoo manì-ndà.

Nansa nì cachi Pablo nì naquimanì-né nècuàchì ñuu Filipos sàhà ñà-nduá nì cutahvì-né nùu nècuàchìmà

10 Cuàhà gá cudî inì sàhà mii-nsiá quidá Stoho-ndà Señor, vâchi sàni nsinuu tu ini-nsià yùhù. Sà-íá quìvì có-chìndéé gâ-nsià yùhù, doco cuisì sàhà-ñá mà cùì, màdiá sàhà ñà-nì nándòdó ndisa-nsia yùhù.

11 Te màdi sàhà ñà-íá cuàhà necesidad xi nduá cachî ducán; còó, vâchi sàni cutùhe coi contentu a yáha vâhi, á cóó.

12 Sàni càin yáha ndahví, te sàni càan stnâi nú icúmî cuàhà iñàha; vâtùni íá nsidaájàn nùí. Vâchi a ducán xíhì doco, te ò có-xíhì doco, davani queá nùí, có-quidá, a ducán íá necesidad xi, te ò cuáhà iñàha icúmî,

13 ndéni iñàha nì cui yáhi, vâtùni ié ñà-quidandee ínì sàhá, vâchi divi Cristu nduú ana nácuàhandee ini xí.

14 Cunaha-nsiá, mate ducán cachî xì-nsiá, doco cuaha-ni íá ñà-nduá nì quida-nsia nì chindee-nsiá yùhù sàhà necesidad nìsa icumí.

15 Te ináhá-nsiâ nansa nì quida-nsia quìvì primeru na ní xìcanui xì razón ndiaha, te nì quei ndé ndoó-nsiá ladu Macedonia jaàn vâxi. Pues còò cá nèhivì xí mii-yá nì nâxícóníhî iin ñà-vàha nùí, cuisì mii-nsiá nècuàchì ñuu Filipos.

16 Te màdi cuisì ñà-jaàn, vâchi iin ùì xichi nì techuún gá stnâ-nsià iin cooperación xi-nsia na ní sa-ìe ñuu Tesalónica.

17 Doco cunaha-nsiá, màdì ñá-cùnî ñìhí cuàhà iñàha nùù-nsiá nduá, còó. Cuisì cunî coo obra xi-nsia, te ducán ñìhì-nsiá cuàhà ñà-vàha nùù Dios.

18 Pues vichi sàni quesaa nsidaa ñà-nduá nì techuún-nsiá nùì, vàchi sàni quida Epafrodito-ñà entregar nùì; ñàyùcànduá, ndiaha gá sàni cundi-atùì vichi, na ian sàni nducuiqué nduá. Te tnùmanì xí-nsiá mà, na iin promesa nì dòcò-nsiá nùù Dios nduú stná, na iin ñà-tnami nì sàhatahvì-nsiá mii-yá, te cudû gá ini-yà sàhà-ñá, vàchi divi ducán cuní-yà quida-nda.

19 Ñàyùcànduá, nsidaa ñà-nduá xiñuhu nùù mii-nsiá, icúmí-yâ taxi-yañà, vàchi cuàhà gá ñà-cuicà ndiaha icúmí-yâ, te sàhatahvì-yáñà ndohó sàhà ñà-nduù-ndà nèhivì xí Jesucristu.

20 ¡Ansivéhé cahnú-yá! Nicanicuahàn ni tavá-nda tnùñuhu xí-yá, vàchi Yuandiáhá-ndá nduú-yá. Amén.

Nansa nì casàhú stnahá Pablo xì nsidaa gá nèhivì ñuu Filipos

21 Casàhú-nsiá xì nsidaa gá ana nduú nèhivì xí Jesucristu ndoó jaàn. Te nsidaa stná compañerui yohó, cásàhú stná-nè xì mii-nsiá.

22 Stná nèhivì xí-yá quidáchúùn vehe rey cahnú César, cuàhà gá cásàhú stná-nè xì-nsiá. Te nsidaa dava ga nèhivì xí-yá ndoó yatni yohó, cásàhú stná-nè.

23 Ni cúcúmí nsidaa-nsiá cuàhà gracia xi Stoho-ndà Jesucristu. Sà-íá.

Ley saa ni nacoo Jesucristu
New Testament in Mixtec, Southern Puebla
(MX:mit:Mixtec, Southern Puebla)

copyright © 1978 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mixtec, Southern Puebla)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Sur de Puebla [mit], Mexico

Copyright Information

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Southern Puebla

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

8a6c83d1-922b-5d25-99ec-4724168f3b77